

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 371

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Притика О.І., аспірант спеціальності 015 «Професійна Освіта»
(Kondratochka@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Одним з основних критеріїв оцінки ефективності освітньої системи є якість освітнього процесу. Визначення якості охоплює економічні, соціальні, культурні та пізнавальні аспекти сфери освіти, які представляють собою комплексну та інтегральну оцінку всієї діяльності в галузі освіти, її показників.

Військова агресія РФ проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, стала серйозним викликом для нашої держави, її суверенітету та єдності. Сфера освіти також зазнала значних втрат і перешкод, зокрема виникла небезпека для життя та здоров'я учасників освітнього процесу та обмеження доступу до основних потреб людини. Відбуваються масштабні руйнування освітньої інфраструктури, такі як пошкодження приміщень закладів освіти, матеріально-технічної бази та навчально-виробничих баз практики. Вимушене масштабне переміщення учасників освітнього процесу в межах України та за кордон спричинило значні втрати у контингенті здобувачів освіти, педагогічному та викладацькому складі [1].

Тимчасове погіршення доступу до освіти для українських школярів та студентів призвело до порушення безперервності освітнього процесу. Відсутність управлінського освітнього контролю на захоплених ворогом територіях призводить до зниження якості освіти. Слід відмітити також, що примусова переорієнтація українських здобувачів освіти на російські навчальні програми, підручники та перехід на російську мову навчання. Вибір форми навчання прямо пов'язаний з можливістю забезпечення безпеки життя суб'єктів освітнього процесу в умовах кризової ситуації. Через це, дистанційна форма навчання стає переважною. Незважаючи на всі її переваги, в умовах війни вона не може повністю забезпечити стабільність та безперервність навчання. Основними ризиками під час проведення занять є: відсутність доступу до мережі Інтернету, відсутність світла, повітряні тривоги та необхідність швидко переміститися в укриття, відсутність доступу до комп'ютера, термінова евакуація при попаданні в зону активних бойових дій тощо.

Наприклад, Міністерство освіти і науки України змушене було внести зміни в порядок випускної та вступної кампаній закладів вищої освіти на 2022/2023 н.р. для забезпечення стабільності та безперервності навчального процесу.

Серед цих змін є:

- 1) скасування державної підсумкової атестації;
- 2) заміна зовнішнього незалежного оцінювання, яке було обов'язковим для вступу на бакалаврат, на національний мультипредметний тест (НМТ) для студентів було введено єдиний перелік предметів (українська мова, математика та історія) та введено мотиваційний лист;
- 3) зміна умов вступу на магістратуру для випускників бакалаврату всіх спеціальностей (крім правових та кон'юнктурних спеціальностей).

Особливий акцент необхідно зробити на отриманні високого рівня професійних знань у напрямку природних дисциплін. Активні бойові дії, що розпочалися на території України, показали, що країні необхідне відродження закритих та зміцнення вже існуючих науково-дослідних, випробувальних організацій та виробничих підприємств, що виконують розробку та виробництво озброєння, військової та спеціальної техніки, амуніції, боєприпасів тощо. На сьогоднішній день зберігається проблема програм, підручників, кваліфікованих педагогів, підвищення кваліфікації, а також проблема оплати праці. Фіксується низька стимуляція педагога до підвищення кваліфікації саме через низьку оплату праці.

Підсумовуючи аналіз наукової літератури ми можемо констатувати, що досягнення цілей в галузі освіти у воєнний час неможливе без залучення педагогічних працівників, які демонструють свою вольову наполегливість в умовах війни. Умови війни є стресовим фактором, що дозволяє виявити різні сторони людей, в тому числі й освітян. Однак, вчителі продовжують працювати самовіддано, не зважаючи на свої особисті інтереси, що допомагає підвищувати якість освіти в Україні.

Перелік посилань

1. Освіта в умовах війни: реалії, виклики та шляхи подолання: матеріали II Форуму академічної спільноти. Дніпро: ДВНЗ «ПДАБА», 2022. 152 с.